

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА**

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра української мови і літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)»

Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
української мови і літератури
Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.
Завідувач кафедри О.М. Семенов

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика навчання української мови в закладах загальної середньої освіти
Викладач (-і)	Семенов О.М.
Контактний телефон викладача	+380 99 182 73 29
E-mail викладача	olenasemenog@gmail.com
Формат дисципліни	Очна форма навчання
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Консультації	Раз на тиждень відповідно до графіка консультацій п'ятниця 10.00-11.00
2. Анотація до курсу	
<p>Особливість навчальної дисципліни полягає в поглибленні знань магістрантів у галузі української лінгводидактики, вивченні кращих здобутків українського та європейського освітнього досвіду, лінгводидактичної спадщини мовознавців, у т.ч. північно-східного регіону, Сумщини з метою ефективної організації педагогічної діяльності майбутніх учителів-тьюторів, навчання української мови старшокласників. На виконання завдань навчальної дисципліни викладач у рамках українсько-польського проекту «Інноваційний університет та лідерство. Фаза IV: комунікаційні стратегії і відносини: університет школа» (листопад 2018 р., Польща) вивчала досвід фахівців факультету Artes Liberales, Варшавського, Ягеллонського університетів, залучалась інтердисциплінарних тренінгів з актуальних питань шкільної та вищої освіти, активного партнерства вчителя, учня, студента, науковця. Результатом участі в проєкті є ресурсний центр професійного розвитку вчителя української мови і літератури, що функціонує на кафедрі української мови і літератури. Викладач є співавтором програми з української мови (філологічний напрям, профіль – українська філологія), рекомендованої МОН. (https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv).</p> <p>Програма сертифікована IREX.</p> <p>У розділах схарактеризовано основний зміст аудиторних (лекційних, практичних) занять, самостійної роботи, завдань, надається список рекомендованої літератури. У межах занять запропоновано мультимедійні, інтерактивні, бінарні заняття, вебінари, майстер-класи, індивідуальні консультації, «круглі столи», професійно орієнтовані ситуації, Підготовку коротких виступів для участі в ІУ Усеукраїнській науково-практичній конференції «Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника», яка відбудеться 22-23 жовтня 2020 року на базі ресурсного центру професійного розвитку вчителя української мови і літератури СумДПУ</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета – ознайомити з новітніми технологіями навчання української мови у старшій /профільній школі; сприяти формуванню загальних та фахових компетентностей, медіаосвітньої компетентності, академічної культури.</p> <p>Регіональний аспект. На лекціях і практичних заняттях опрацьовуємо досвід мовознавців і лінгводидактів Сумщини О.Скорика, С. Дорошенка, учителів-методистів м.Суми і Сумщини (А.Баєва, Н.Шеденко та ін.).</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розширити, поглибити знання магістрантів у галузі української лінгводидактики на основі аналізу українського та європейського досвіду, тенденцій розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту, з метою ефективної організації педагогічної діяльності, поглибити знання щодо інноваційних методів і прийомів навчання української 	

мови у старшій /профільній школі;

- формувати у магістрантів фахово-методичні уміння: проєктувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти навчально-методичне забезпечення), проводити різні види занять, позакласну діяльність за фахом і як класного керівника у старшій школі з урахуванням педагогічних інновацій, знань про індивідуально-вікові особливості учнівської молоді, у т.ч. дітей з особливими освітніми потребами;

- виконувати дослідницький/медіаосвітній проєкт з актуальних проблем української лінгвістики та методики на засадах академічної доброчесності; організувати освітній процес як педагогічну взаємодію, спрямовану на формування культуромовних особистостей учнів; формувати здатність до ефективної та компетентної участі в різних формах наукової (конференції, вебконференції, круглі столи, дискусії) та навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори); вести позакласну роботу з предмета.

- виховувати у магістрантів відповідальне ставлення до майбутньої професії, прагнення до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення, уміння працювати з фаховими джерелами, медіаджерелами.

Вивчення дисципліни спрямоване на формування у магістрів передбачених освітньою програмою компетентностей:

ЗК 1 Знання та розуміння специфіки професії і предметної галузі, основних концепцій, базових філологічних понять.

ЗК 2 Здатність діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.

ЗК 4 Здатність працювати в команді, генерувати нові ідеї, мотивувати колег (учнів, студентів) на досягнення загальних цілей.

ЗК 5 Здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз, систематизацію, критичне осмислення інформації з різних джерел; навички використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

ЗК 7 Здатність визначати, формулювати та розв'язувати складні професійно-педагогічні проблеми, які вимагають інтеграції знань та практичних умінь з різних наук.

ЗК 8 Здатність спілкуватися державною мовою, уміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне та писемне мовлення.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою, використовувати знання іноземної мови у професійній діяльності.

ЗК 10 Здатність учитися, готовність до самоосвіти і самовдосконалення впродовж життя, постійного підвищення кваліфікації, брати відповідальність за навчання інших.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ПК-1 Здатність самостійно опанувати нові знання за спеціальністю, вільне володіння науковим інструментарієм у галузі філологічної та методичної науки для використання у професійній діяльності.

ПК-2 Здатність осмислювати мистецтво слова як систему, розуміти еволюційний шлях розвитку української мови та мовознавства, української / світової літератури та літературознавства.

ПК-3 Здатність до формування індивідуального ораторського стилю; уміння чітко і зрозуміло висловлювати думку, використовуючи знання законів техніки мовлення; вести розгорнутий академічний монолог/діалог із фахової проблематики (лекція, доповідь, виступ, огляд, промова тощо), володіти полемічним мистецтвом.

ПК-4 Здатність виконувати різні види лінгвістичного, літературознавчого аналізу, до опанування технології роботи з фаховим текстом, реферувати, анотувати, редагувати, перекладати, укладати, нормативно вживати засоби наукової мови.

ПК-5 Здатність орієнтуватися в основних тенденціях суспільного життя, мовної, літературної освіти та визначати власну позицію, вивчати, критично осмислювати й упроваджувати у власну педагогічну та наукову діяльність передовий український та світовий

досвід відомих науковців та вчителів з метою свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі.

ПК-6 Володіння методологією і методами наукового дослідження, уміння виконувати завдання проблемно-пошукового, дослідницького, творчого характеру.

ПК-7 Навички ефективно проектувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти навчально-методичні комплекси), проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом в закладах освіти з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді

ПК-8 Здатність виконувати комплексний дослідницький проект з актуальних проблем філології, методики та інших, суміжних із філологією, галузей знань; брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

ПК-10 Уміння організовувати освітній процес як педагогічну взаємодію, спрямовану на розвиток учнів або студентів; здатність до ефективної та компетентної участі в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори).

4. Програмні результати навчання

Знання:

ПРЗ 1 Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень.

ПРЗ 3 Базові уявлення про психологічні чинники, які впливають на процес навчання студентів, про структуру педагогічних здібностей та їх формування у студентів.

ПРЗ 4 Поглиблені знання сучасного мовознавства, академічної риторики, культури наукової української мови

ПРЗ 6 Розуміння методів та прийомів навчання/викладання української мови в закладах освіти.

ПРЗ 9 Знання академічної риторики, полемічного мистецтва, техніки мовлення, експресивно-логічних засобів мови.

ПРЗ 10 Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.

Уміння:

ПРУ 1 Володіє науковим інструментарієм у галузі української лінгвістики, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі української лінгвістики та методики української мови.

ПРУ 2 Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.

ПРУ 3 Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.

ПРУ 4 Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРУ 5 Володіє сучасними методами та прийомами викладання української мови у старшій школі, в закладах вищої педагогічної освіти.

ПРУ 6 Проектує і проводить різні види занять з урахуванням інноваційних технологій, передового педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді.

ПРУ 7 Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори).

ПРУ 8 Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).

ПРУ 9 У професійній діяльності керується сучасними принципами толерантності,

діалогу і співпраці.

ПРУ10 Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення.

Комунікація

ПРК 1 Вільне компетентне спілкування державною мовою з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності.

ПРК 2 Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп.

ПРК 3 Педагогічна комунікація у процесі навчання/викладання української мови.

Автономія і відповідальність

ПРА 2 Відповідальне ставлення до навчання студентів/учнів.

ПРА 3 Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Обсяг курсу	
	Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Лекції	14 год.	
практичні заняття	14 год.	
консультації	2 год.	
самостійна робота	60 год.	

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
1	014 Середня освіта (Українська мова і література)	1	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання	Вага оцінки
------------	---------------	------------	----------	-------------

Розділ 1

УКРАЇНЬСЬКА МОВА ЯК ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ У СТАРШІЙ (ПРОФІЛЬНІЙ) ШКОЛІ

Тема 1. Актуальність філологічних знань для розвитку сучасної людини і суспільства. Інноваційні процеси у лінгвістиці та лінгводидактиці. Українська мовна освіта: законодавчий, лінгводидактичний аспекти. Учителів-словесників у вимірах компетентнісної парадигми освіти.	Лекція, практичне заняття	Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2018. 224с. Семенов О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська відповідальність»: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 340 с. Семенов О.М. Професійна підготовка майбутніх учителів	Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи.	2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи
--	---------------------------	--	--	--

		<p>української мови і літератури : монографія [Текст] / Олена Миколаївна Семенов. Суми : ВВП «Мрія_1» ТОВ, 2005. 404 с. Семенов О.М.</p> <p>Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. Луганськ : Вид-во «Ноулідж» , 2011. 496 с. Семенов О.</p> <p>Культуромовна особистість майбутнього учителя в об'єктиві концепції «Нова українська школа» / Семенов Олена Миколаївна // Проблеми освіти: збірник наукових праць / ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України. Вінниця: ТОВ «Нілан – ЛТД», 2018. Вип. 88 (частина 2). с.205-215.</p>		
<p><u>Тема 2.</u> Предмет і завдання методики навчання української мови у старших класах (рівні стандарту, академічний і профільний). Проблематика курсу в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» (2016), Законів України «Про освіту» (2017), «Про повну загальну середню освіту» (2018), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (2019), Концепції розвитку педагогічної освіти (2018). Концепції упровадження медіаосвіти в Україні (2016).</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2018. 224 с. Семенов О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська відповідальність»: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 340 с. Закон «Про загальну середню освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14 Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) від 21 квітня 2016 р. № 1-2/7-110 URL:</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи. Підготувати повідомлення «Університет-школа: комунікативна взаємодія».</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи</p>

		<p>http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzheniya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/</p> <p>Концепція «Нова українська школа» 2016 р. URL: http://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf</p> <p>Навчальні програми для 10-11 класів. Українська мова. URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv</p> <p>На урок. Освітній проект. URL: https://www.facebook.com/naurok.com.ua/</p> <p>Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи URL: http://mon.gov.ua/konceptsiya.pdf</p> <p>Онлайн-курс з Іриною Гондюл «Практики щасливих Вчителів». URL: https://www.facebook.com/groups/335412124059792/</p>		
<p><u>Тема 3.</u> Зв'язок з іншими навчальними дисциплінами. Методологічна основа курсу: компетентнісний, системний, особистісно-діяльнісний, андрагогічний, контекстний підходи. Лінгвістичні, психологічні та дидактичні основи навчання української мови</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Горошкіна О. Лінгводидактичні засади навчання української мови в старших класах природничо-математичного профілю: Монографія. Луганськ: Альма-матер, 2004. 362 с.</p> <p>Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018.</p> <p>Горошкіна О.М., Попова Л.О., Нікітіна</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи. розпочати підготовку до ІУ Усеукраїнської науково-практичної конференції «Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника», яка відбудеться 22-23 жовтня 2020 року на базі ресурсного центру професійного розвитку вчителя української мови і літератури СумДПУ</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійно і роботи</p>

		<p>А.В. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Х.: Основа, 2012. 171 с.</p> <p>Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2018. – 224 с.</p> <p>Семенов О.М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури : монографія [Текст] / Олена Миколаївна Семенов. – Суми : ВВП «Мрія_1» ТОВ, 2005. – 404 с.</p> <p>Семенов О.М. Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. Луганськ : Вид-во “Ноулідж” , 2011 496 с.</p>		
<p>Тема 4.</p> <p>1. Основні етапи становлення і розвитку української лінгвометодики.</p> <p>2.Педагогічна майстерність вітчизняних університетських лінгвістів та методистів (С.Чавдаров, Г.Ващенко, А.Медушевський, Є.Дмитровський, В.Масальський, М.Жовтобрюх, М.Стельмахович, І.Олійник).</p> <p>3. Розвиток методики навчання мовознавчих дисциплін у закладах вищої педагогічної освіти, у Сумському інституті (університеті): Л.Скрипник, Л.Бова, В.Горяний, О.Скорик, Н.Ганжа, С.Дорошенка.</p> <p>4. Пошуки сучасного мовознавства і лінгвометодики (О.Біляєв, О.Горошкіна, Н.Голуб, А.Грищенко, С.Єрмоленко,</p>	Лекція, практичне заняття	<p>Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2018. 224 с.</p> <p>Семенов О.М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури : монографія [Текст] / Олена Миколаївна Семенов. – Суми : ВВП «Мрія_1» ТОВ, 2005. 404 с.</p> <p>Семенов О.М. Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. Луганськ : Вид-во “Ноулідж” , 2011. 496 с.</p>	Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи. Узяти участь у проєкті кафедри «Велич особистості вчителя».	2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійно і роботи

<p>Л.Мацько, М.Пентилюк, Т.Симоненко та ін.).</p> <p>Досвід мовознавців і лінгводидактів Сумщини О.Скорика, С. Дорошенка, учителів-методистів м.Суми і Сумщини (А.Баєва, Н.Шеденко та ін.).</p> <p>Ресурсний центр професійного розвитку вчителя української мови і літератури в університеті: мета. завдання, основні підходи до навчання української мови У старших класах.</p> <p>Методична робота вчителя-словесника. Педагогічна майстерність учителя-словесника в дослідницьких рефлексіях.</p>				
<p><u>Тема 5.</u> Зміст мовної освіти у старших класах. Реалізація змістових ліній на уроках української мови у старших класах. Академічна доброчесність учасників освітнього процесу. Навчання української мови у вимірах медіаграмотності/інфомедійної грамотності. Принципи естетичної вартісності медіатекстів.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Горошкіна О. Лінгводидактичні засади навчання української мови в старших класах природничо-математичного профілю: Монографія. Луганськ: Альма-матер, 2004. 362 с.</p> <p>Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018.</p> <p>Горошкіна О.М., Попова Л.О., Нікітіна А.В. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Х.: Основа, 2012. 171 с.</p> <p>Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2018. 224 с.</p> <p>Семенов О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська відповідальність»: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 340 с.</p>	<p>Виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи; продовжувати підготовку до ІУ Усеукраїнської науково-практичної конференції «Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника», яка відбудеться 22-23 жовтня 2020 року на базі ресурсного центру професійного розвитку вчителя української мови і літератури СумДПУ</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійно і роботи</p>

		Семенов О.М. Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. – Луганськ : Вид-во “Ноулідж” , 2011. – 496 с.		
<p><u>Тема 6.</u> Програми і підручники з української мови. Принципи побудови шкільного курсу української мови. Варіативність структури курсу «Українська мова» у 10-11 класах. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 10-11 класів з української мови (рівень стандарту, академічний рівень і профільний).</p> <p><u>Тема 7.</u> Зміст шкільного курсу української мови у старших класах (рівні стандарту, академічний і профільний). Навчання української мови крізь призму діалогу мовних особистостей. Текст – основна одиниця навчального заняття. Розвиток мовної особистості в текстовій діяльності. Комунікативна взаємодія учасників освітнього процесу.</p>	Лекція, практичне заняття	<p>Горошкіна О. Лінгводидактичні засади навчання української мови в старших класах природничо-математичного профілю: Монографія. Луганськ: Альма-матер, 2004. 362 с.</p> <p>Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018.</p> <p>Горошкіна О.М., Попова Л.О., Нікітіна А.В. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Х.: Основа, 2012. 171 с.</p> <p>Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2018. – 224 с.</p> <p>Семенов О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська відповідальність»: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. – 340 с.</p> <p>Семенов О.М. Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. – Луганськ : Вид-во “Ноулідж” , 2011. – 496 с.</p>	Опрацювати питання лекції та завдання самостійної роботи.	2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи

<p><u>Тема 8.</u> Основні підходи до навчання української мови в старших класах: особистісний, комунікативно-діяльнісний, функціонально-стилістичний, соціокультурний; компетентнісний; соціокультурний; єдності навчання, виховання і розвитку; взаємозв'язаного опанування мови й мовлення, чотирьох видів мовленнєвої діяльності; диференціації; наступності й перспективності між основною і старшою ланками загальноосвітньої школи, між профільною і професійною освітою і т. ін.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018.</p> <p>Горошкіна О.М., Попова Л.О., Нікітіна А.В. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Х.: Основа, 2012. 171 с.</p> <p>Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2018. – 224 с.</p> <p>Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посібник /О.М.Семенов. К.: ВЦ «Академія», 2010. 216 с.</p>	<p>Виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи.</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи</p>
---	----------------------------------	---	--	---

Розділ 2
. МЕТОДИКА МОВЛЕННЄВОГО РОЗВИТКУ УЧНІВ 10-11 КЛАСІВ

<p><u>Тема 9.</u> Наукові основи мовленнєвої діяльності учнів. Сучасні підходи до мовленнєвого розвитку старшокласників на уроках української мови: комунікативно-діяльнісний, особистісно зорінтований, соціокультурний і компетентнісний підходи. Виховання потреби самоосвіти, удосконалення навичок самоконтролю, особистісно-мовленнєвої діяльності.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018.</p> <p>Горошкіна О.М., Попова Л.О., Нікітіна А.В. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Х.: Основа, 2012. 171 с.</p> <p>Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2018. – 224с.</p> <p>Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосьолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К. : Педагогічна думка, 2012. 208с.</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи. Підготувати короткі виступи для участі в ІУ Усеукраїнській науково-практичній конференції «Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника», яка відбудеться 22-23 жовтня 2020 року на базі ресурсного центру професійного розвитку вчителя української мови і літератури СумДПУ</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи</p>
---	----------------------------------	---	--	---

		<p>Семенов О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська відповідальність»: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. – 340 с.</p> <p>Семенов О.М. Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. Луганськ : Вид-во “Ноулдж” , 2011.– 496 с.</p>		
<p><u>Тема 10.</u> Методи і прийоми поглиблення і систематизації знань, умінь і навичок з культури мовлення в 10-11 класах. Робота над удосконаленням мовленнєвої культури учнів при вивченні окремих розділів курсу. Навчання учнів мистецтву діалогу (засвоєння норм мовленнєвої поведінки в різних сферах і ситуаціях спілкування, культури слухання, оволодіння різноманітними стратегіями і тактиками ефективної комунікації, дотримання правил проведення вебінарів, диспутів, розвиток культури медіагігієни).</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Горошкіна О. Лінгводидактичні засади навчання української мови в старших класах природничо-математичного профілю: Монографія. Луганськ: Альма-матер, 2004. 362 с.</p> <p>Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018.</p> <p>Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосьолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К. : Педагогічна думка, 2012. 208с.</p> <p>Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2018. 224с.</p> <p>Семенов О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська відповідальність»: навч.-метод. посіб. /</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи. Підготувати короткі виступи для участі в ІУ Усеукраїнській науково-практичній конференції «Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника», яка відбудеться 22-23 жовтня 2020 року на базі ресурсного центру професійного розвитку вчителя української мови і літератури СумДПУ</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи</p>

		<p>Олена Семеног. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 340 с.</p> <p>Семеног О. М. Культура наукової української мови: навч. посібник /О.М.Семеног. К.: ВЦ «Академія», 2010. 216с.</p> <p>Семеног О.М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури : монографія [Текст] / Олена Миколаївна Семеног. – Суми : ВВП «Мрія_1» ТОВ, 2005. – 404 с.</p>		
<p><u>Тема 11.</u> Методика роботи щодо сприймання чужого мовлення (аудіювання, конспектування висловлювань, тематичні виписки, тези, конспект). Методика написання творів на літературно-критичні, літературно-публіцистичні, екологічні, морально-етичні, профорієнтаційні теми. Методика написання есе. Робота із медіатекстом: газетний текст, теле- і радіотекст, рекламний текст. Культура інформаційної взаємодії, медіабезпеки і медіагігієни.</p>	Лекція, практичне заняття	<p>Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018.</p> <p>Горошкіна О.М., Попова Л.О., Нікітіна А.В. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Х.: Основа, 2012. 171 с.</p> <p>Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосьолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К. : Педагогічна думка, 2012. 208с.</p> <p>Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2016. 248 с.</p> <p>Пентилюк М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей. К.: Ленвіт, 2011. 256 с.</p>	Опрацювати питання лекції та завдання самостійної роботи. Узяти участь у проєкті кафедри «Велич особистості вчителя».	2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійно ї роботи
<p><u>Тема 12.</u> Методика роботи щодо відтворення</p>	Лекція, практичне	<p>Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосьолова В.І.,</p>	Опрацювати питання лекції та	2 бали усна

<p>готового тексту (виразне читання, перекази із творчим завданням) в 10-11 класах. Формування умінь і навичок володіння різними видами читання (ознайомлювальним, вивчальним, переглядовим, аналітичним). Володіння прийомами роботи з навчальною книжкою, інформаційними джерелами, ресурсами Інтернету. Методика проведення уроків перекладу тексту. Культура роботи з текстом художнього твору, медіатекстом. Лінгвоекотологічний принцип (або принцип лінгвістичної (мовної) екології), принцип виховання мовного смаку, мовної толерантності.</p>	<p>заняття</p>	<p>Федорчук Т.М., Косянчук С.В. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К. : Педагогічна думка, 2012. 208с. Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2018. – 224 с. Семенов О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська відповідальність»: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. – 340 с.</p>	<p>завдання самостійної роботи.</p>	<p>відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи</p>
<p><u>Тема 13.</u> Методика роботи щодо створення власних висловлювань у 10 класі. Методика роботи з діловими паперами. Вироблення мовного смаку шляхом розширення лінгвістичного (філологічного) світогляду.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018. Горошкіна О.М., Попова Л.О., Нікітіна А.В. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Х.: Основа, 2012. 171 с. Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2018. – 224 с. Семенов О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська відповідальність»: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 340 с. Семенов О.М.</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи. Узяти участь у проєкті кафедри «Велич особистості вчителя».</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи</p>

		<p>Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. Луганськ : Вид-во "Ноулідж" , 2011. 496 с.</p> <p>Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосьолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К. : Педагогічна думка, 2012. 208с.</p>		
Розділ 3 РОЗДІЛ 3 МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У СТАРШИХ КЛАСАХ				
<p><u>Тема 14.</u> Особливості структури уроків української мови в 10-11 класах. Формування критичного мислення.</p> <p><u>Тема 15.</u> Методи і прийоми поглиблення і систематизації найважливіших відомостей з фонетики, лексикології, фразеології, словотвору, морфології, правопису в 10 класі. Види вправ.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018.</p> <p>Горошкіна О.М., Попова Л.О., Нікітіна А.В. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Х.: Основа, 2012. 171 с.</p> <p>Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2016. 248 с.</p> <p>Пентилюк М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей. К.: Ленвіт, 2011. 256 с.</p> <p>Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосьолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К. : Педагогічна думка, 2012. 208с.</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи.</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійно і роботи</p>

<p>Тема 16. Методи і прийоми поглиблення і систематизації найважливіших відомостей з пунктуації та синтаксису в 11 класі. Види вправ.</p> <p>Тема 17. Особливості вивчення загальних відомостей про мову в 10- 11 класах, формування уявлень про лінгвістику як складову загальнолюдської культури. Мова міста і села. Потреби у знанні міської комунікації. Жаргон, арго, сленг сучасного школяра.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2016. 248 с.</p> <p>Пентилюк М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей. К.: Ленвіт, 2011. 256 с.</p> <p>Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосьолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К. : Педагогічна думка, 2012. 208с.</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи.</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи</p>
<p>Тема 18. Методи та прийоми покращення орфографічної та пунктуаційної грамотності учнів старших класів. Методика проведення уроків орфографічно-пунктуаційного практикуму.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2016. 248 с.</p> <p>Пентилюк М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей. К.: Ленвіт, 2011. 256 с.</p> <p>Мацько Л.І., Семенов О.М., Голуб Н.Б. Мова наша – українська: навчально-метод посібник для вчителя/ За ред. Л.І. Мацько. К.: Дивослово, 2020. 500 с.</p> <p>Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосьолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К. : Педагогічна думка, 2012. 208с.</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи.</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи</p>
<p>Тема 19. Формування стилістичних умінь та культури мовлення учнів у 10-11 класах. Види вправ зі</p>	<p>Лекція, практичне заняття Самостійна</p>	<p>Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання</p>	<p>2 бали усна відповідь та</p>

<p>стилістики в старших класах. Система вправ і завдань щодо розвитку комунікативних умінь і навичок старшокласників.</p>	<p>робота</p>	<p>мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018. Горошкіна О.М., Попова Л.О., Нікітіна А.В. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Х.: Основа, 2012. 171 с. Семеног О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська відповідальність»: навч.-метод. посіб. / Олена Семеног. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 340 с. Семеног О.М. Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семеног, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. Луганськ : Вид-во “Ноулідж” , 2011. 496 с. Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосьолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К. : Педагогічна думка, 2012. 208с.</p>	<p>самостійної роботи.</p>	<p>виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійно і роботи</p>
<p><u>Тема 20.</u> Методика вивчення риторики у старших класах. Форми і методи вироблення риторичної майстерності учнів 10-11 класів. Навчання старшокласників веденню ефективного діалогу. Обговорення етикету повідомлень засобами колективної комунікації в режимі конференції та в чатах (домовляння про зустріч, вибачення, привітання зі святом). Дотримання лінгвоекологічної норми, толерантної комунікації у мережевому просторі, етикету.</p>	<p>Лекція, практичне заняття Самостійна робота</p>	<p>Мацько Л.І., Семеног О.М., Голуб Н.Б. Мова наша – українська: навчально-метод посібник для вчителя/ За ред. Л.І. Мацько. К.: Дивослово, 2020. 500 с. Семеног О.М. Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семеног, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. Луганськ : Вид-во “Ноулідж” , 2011. 496с. Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосьолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В. Навчання української</p>	<p>Виконати завдання самостійної роботи. Узяти участь у проєкті кафедри «Велич особистості вчителя».</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійно і роботи</p>

		мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К. : Педагогічна думка, 2012. 208с.		
<p><u>Тема 21.</u> Методика вивчення теми «Будова тексту» в 11 класі. Науково-популярні медіатексти, навчальні, ігрові (фільми, телепередачі, відеокліпи), анімаційні, їх роль, завдання, функції. Основні прийоми й технології створення медіатекстів. Сприймання, медіасприймання, творче медіасприймання. Формати візуальної медіатворчості.</p>	Лекція, практичне заняття Самостійна робота	<p>Мацько Л.І., Семенов О.М., Голуб Н.Б. Мова наша – українська: навчально-метод. посібник для вчителя/ За ред. Л.І. Мацько. К.: Дивослово, 2020. 500 с.</p> <p>Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2016. 248 с.</p> <p>Пентилюк М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей. К.: Ленвіт, 2011. 256 с.</p>	Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи.	2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи
<p><u>Тема 21.</u> Методи і прийоми вивчення української мови 1.Методика і прийоми викладання української мови (проектування, організація навчання, стимулювання навчальної діяльності , моніторинг якості навчання). 2.Методи навчання (активні, інтерактивні, суб'єкт-суб'єктна навчальна взаємодія). 3.Методи учіння (навчально-пізнавальна діяльність студента, самонавчання, творче використання теоретичних знань). 4.Методи проблемного навчання; активізації слухачів; надання додаткової інформації; контролю; самостійної роботи; виховного спрямування.</p>	Лекція, практичне заняття Самостійна робота	<p>Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2016. 248 с.</p> <p>Пентилюк М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей. К.: Ленвіт, 2011. 256 с.</p> <p>Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2018. 224с.</p> <p>Семенов О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська відповідальність»: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 340 с.</p> <p>Семенов О.М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури :</p>	Опрацювати питання лекції, виконати завдання самостійної роботи.	2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи

		<p>монографія [Текст] / Олена Миколаївна Семенов. – Суми : ВВП «Мрія_1» ТОВ, 2005. – 404 с.</p> <p>Семенов О.М. Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. Луганськ : Вид-во “Ноулідж” , 2011. 496 с.</p> <p>Готуємося до уроку української мови:метод посіб для вчителя /За ред. О.М.Семенов.– Суми: СумДПУ, 2012. – 260 с.</p>		
<p><u>Тема 23.</u> Методи формування лінгвокультурознавчої компетентності через розвиток цілісного уявлення про мову як національно-культурний феномен.</p>	<p>Лекція, практичне заняття Самостійна робота</p>	<p>Мацько Л.І., Семенов О.М., Голуб Н.Б. Мова наша – українська: навчально-метод посібник для вчителя/ За ред. Л.І. Мацько. К.: Дивослово, 2020. 500 с.</p> <p>Семенов О.М. Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. Луганськ : Вид-во “Ноулідж” , 2011. 496 с. Семенов, О. Мовне родинознавство [Текст] : навчальний посібник / О. Семенов ; Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка ; [рец.: Л. Мацько, М. Вовк, Т. Симоненко, В. Статівка]. – Суми : [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2017. – 202 с.</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи.</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи</p>
<p>Розділ 4</p> <p>МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У СТАРШИХ КЛАСАХ</p>				
<p><u>Тема 24.</u> Сучасний урок: основні вимоги, типи, критерії ефективності. Конспект уроку як комунікативний</p>	<p>Лекція, практичне заняття Самостійна робота</p>	<p>Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання Узяти участь у</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання</p>

<p>феномен. Вправи і завдання – важливий компонент на уроках української мови. Академічна культура – основа дослідницького навчання української мови у старшій школі.</p>		<p>рівень): монографія. Київ. 2018.</p> <p>Мацько Л.І., Семенов О.М., Голуб Н.Б. Мова наша – українська: навчально-метод посібник для вчителя/ За ред. Л.І. Мацько. К.: Дивослово, 2020. 500 с.</p> <p>Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2016. 248 с.</p> <p>Пентиліук М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей. К.: Ленвіт, 2011. 256 с.</p> <p>Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2018. 224 с.</p> <p>Семенов О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська відповідальність»: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 340 с.</p> <p>Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посібник /О.М.Семенов. К.: ВЦ «Академія», 2010. 216 с.</p> <p>Семенов О.М. Фахова практика вчителя словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. Луганськ : Вид-во “Ноулідж” , 2011. 496 с.</p> <p>Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосьолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В.</p>	<p>вебінарі «Академічна культура та інфомедійна грамотність учителя/викладача/учня»</p>	<p>практичних завдань + 7 балів за завдання самостійно і роботи</p>
---	--	--	---	---

		Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К. : Педагогічна думка, 2012. 208с.		
Тема 25. Форми проведення уроків української мови у старших класах. Уроки-лекції з української мови, вимоги до їх підготовки і проведення, принципи добору навчального матеріалу, основні складові лекції. Традиційні та інноваційні форми лекцій. Медіаосвітній компонент на уроках. Культура слухання лекції. Конспектування лекції.	Лекція, практичне заняття Самостійна робота	Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018. Горошкіна О.М., Попова Л.О., Нікітіна А.В. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Х.: Основа, 2012. 171 с. Мацько Л.І., Семенов О.М., Голуб Н.Б. Мова наша – українська: навчально-метод посібник для вчителя/ За ред. Л.І. Мацько. К.: Дивослово, 2020. 500 с. Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2016. 248 с. Пентилюк М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей. К.: Ленвіт, 2011. 256 с. Семенов О., Ячменик М.М. Мовно-методична підготовка майбутнього вчителя-словесника до використання засобів медіаосвіти: монографія. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 211 с.	Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи. Узяти участь у вебінарі «Медіакультура та інфомедійна грамотність учителя/викладача/учня»	2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи
Тема 26. Уроки-семінари з української мови. Формування умінь сприймати, розуміти, систематизувати, перетворювати, використовувати	Лекція, практичне заняття Самостійна робота	Горошкіна О. Лінгводидактичні засади навчання української мови в старших класах природничо-математичного	Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи.	2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань

<p>медіаосвітню інформацію з різних джерел, у т.ч. довідкової інформації (словники, енциклопедії, онлайн-ресурси тощо); електронних засобів масової інформації (електронної пошти, сервісних програм мережі).</p>		<p>профілю: Монографія. Луганськ: Альма-матер, 2004. 362 с. Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018. Горошкіна О.М., Попова Л.О., Нікітіна А.В. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Х.: Основа, 2012. 171 с. Семенов О., Ячменик М.М. Мовно-методична підготовка майбутнього вчителя-словесника до використання засобів медіаосвіти: монографія. Суми : Видавництво СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2019. 211 с.</p>		<p>+ 7 балів за завдання самостійної роботи</p>
<p><u>Тема 27.</u> Уроки-колективи, уроки-заліки, уроки-дидактичні ігри з української мови в старших класах, вимоги до їх підготовки і проведення. Онлайн-ігри від АУП «Медіазнайко» та IREX «Медіаграмотна місія», віртуальна екскурсія «Автентична Україна». Робота з публіцистичним, науковим, художнім, офіційно-діловим текстом, медіатекстом. Створення тексту інформації для шкільного веб-сайту.</p>	<p>Лекція, практичне заняття Самостійна робота</p>	<p>Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2016. 248 с. Пентиліук М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей. К.: Ленвіт, 2011. 256 с. Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосьолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К. : Педагогічна думка, 2012. 208с. Семенов, О. М. Медіакультура вчителя-словесника: теорія і практика формування у вищій школі // Критичне мислення в епоху</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи.</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи</p>

		токсичного контенту : збірник статей Восьмої Міжнародної науково-методичної конференції. – Київ : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2020. С. 167–173.Семеног О., Ячменик М.М. Мовно-методична підготовка майбутнього вчителя-словесника до використання засобів медіаосвіти: монографія. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 211 с.		
Тема 28. Методика проведення спецкурсів і спецсемініарів української мови. Позакласна робота з української мови. Шкільний кабінет української мови. Лінгвістичні гуртки. Методика проведення шкільного факультативу з основ медіакультури. Організація науково-дослідницької діяльності учнів, зокрема в Малій академії наук.	Лекція, практичне заняття Самостійна робота	Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2016. 248 с. Пентиліук М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей. К.: Ленвіт, 2011. 256 с. Семеног О., Ячменик М.М. Мовно-методична підготовка майбутнього вчителя-словесника до використання засобів медіаосвіти: монографія. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 211 с.	Підготувати колективно семінар для учнів-слухачів МАН «Культура писемної наукової мови»	2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи
Розділ 5 МЕТОДИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МОВНІЙ ОСВІТІ				
Тема 29. Сучасні освітні технології у процесі навчання української мови: технологія формування творчої особистості; технологія навчання як дослідження; технологія особистісно зорієнтованого навчання;	Лекція Практичне заняття Самостійна робота	Мацько Л.І., Семеног О.М., Голуб Н.Б. Мова наша – українська: навчально-метод посібник для вчителя/ За ред. Л.І. Мацько, К.: Дивослово, 2020. 500 с. Семеног О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська	Опрацювати питання лекції Підготувати конспект уроку з регіональним компонентом.	2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання

<p>технології розвивального навчання, педагогічного проєктування. Урок із застосуванням інтерактивних технологій. Технології занять та гурткової роботи з регіональним компонентом.</p>		<p>відповідальність»: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. – 340 с.</p> <p>Семенов О.М. Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. – Луганськ : Вид-во "Ноулідж", 2011. – 496 с.</p> <p>Готуємося до уроку української мови:метод посіб для вчителя /За ред. О.М.Семенов.– Суми: СумДПУ, 2012. – 260 с.</p> <p>Семенов О. Підготовка майбутніх учителів-словесників до позакласної діяльності з патріотичного виховання: лінгвоаксіологічний контекст. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2017. № 6. С. 142-152.</p> <p>Семенов О. Підготовка майбутніх учителів до гурткової роботи з риторичної майстерності (на матеріалі творчої спадщини Олександра Захаренка). Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології . 2017. №1 (65). С. 163–174.</p>		<p>самостійно і роботи</p>
<p><u>Тема 30.</u> Засоби навчання на уроках української мови в старших класах. Принципи побудови чинних підручників української мови для 10-11 класів. Підручник української мови як засіб самовдосконалення, самоосвіти учнів. Контекст-аналіз науково-навчальних текстів завдань за спрямованістю на розвиток мовнокомунікативних, медіасвітніх умінь.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Мацько Л.І., Семенов О.М., Голуб Н.Б. Мова наша – українська: навчально-метод посібник для вчителя/ За ред. Л.І. Мацько. К.: Дивослово, 2020. 500 с.</p> <p>Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2018. – 224 с.</p> <p>Семенов О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська</p>	<p>Виконати практичні завдання Підготувати повідомлення «Підручник української мови як засіб самовдосконалення, самоосвіти учнів».</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійно і роботи</p>

		<p>відповідальність»: навч.-метод. посіб. / Олена Семенов. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. – 340 с.</p> <p>Семенов О.М. Фахова практика вчителя_словесника : [навч. посіб.] / О. М. Семенов, Л. О. Базиль, Т. І. Дятленко. – Луганськ : Вид-во “Ноулідж” , 2011. – 496 с. Семенов О., Ячменик М.М. Мовно-методична підготовка майбутнього вчителя-словесника до використання засобів медіаосвіти: монографія. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 211 с.</p>		
<p>Тема 31. Додаткові інформаційно-методичні матеріали: роздатковий матеріал до лекції, збірник завдань для самостійної роботи. Лінгвістичний проєкт. Застосування нових інформаційних технологій для пошуку інформації з актуальних питань мовознавства в мережі Інтернет (використання web-браузерів, робота з інформаційно-пошуковими й інформаційно-довідковими системами, автоматизованими бібліотечними системами, електронними журналами). Ознайомлення з українським лінгвістичним інтернет-порталом «Словники України онлайн».</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018.</p> <p>Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2018. 224с.</p> <p>Семенов О. Електронні освітні ресурси в лінгвометодичній підготовці педагога-дослідника. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2016. № 10. С. 123-134.</p> <p>Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. К. : ВЦ «Академія», 2016. 248 с.</p> <p>Пентильок М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : збірник статей. К.: Ленвіт, 2011. 256 с.</p>	<p>Виконати практичні завдання за пілотним телекомунікаційним проєктом кафедри</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи</p>

<p>Тема 32-33. Електронні лінгвістичні ресурси: зміст, принципи організації та їх використання. Методичні особливості проведення занять на основі використання цифрових технологій. Використання нових інформаційних технологій для організації лінгвістичного діалогу в мережі (використання електронної пошти, участь в інтернет-коференціях, інтернет-семінарах тощо). Використання нових інформаційних технологій для створення тематичних професійно орієнтованих блогів, web-сторінок і web-квестів.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>«Місток дружби: північ – захід» : пілотний телекомунікаційний проект для учнів 1-х класів нової української школи / М. В. Жук, О. М. Семенов, Л. В. Кулик, В. А. Балицька // Матеріали XI Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій / Міністерство освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти, Інститут проблем виховання НАПН України ; [упоряд. Назаренко Г. А.]. Том 2. Черкаси : КНЗ «ЧОПОПП ЧОР», 2019. – С. 196–198. Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. /Олена Семенов. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2018. 224с.</p> <p>Семенов О. Електронні освітні ресурси в лінгвометодичній підготовці педагога-дослідника. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2016. № 10. С. 123-134.</p> <p>Семенов О., Ячменик М.М. Мовно-методична підготовка майбутнього вчителя-словесника до використання засобів медіаосвіти: монографія. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 211 с.</p> <p>Семенов О. Цифрові наративи в методичній підготовці майбутніх учителів української мови і літератури. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти.</p>	<p>Опрацювати питання лекції, виконати практичні завдання та завдання самостійної роботи. Узяти участь у бінарному занятті «Національні лінгвістичні ресурси в освітньому процесі (спільно Надутенко М. В., канд філ. наук, н. співр. Українського мовно-інформаційного фонду НАН України, керівник Загально українського центру словникарства.</p>	<p>2 бали усна відповідь та виконання практичних завдань + 7 балів за завдання самостійної роботи</p>
--	---	--	---	---

	Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2017. Вип. 5, Ч. 2. С. 46–48.		
6. Система оцінювання курсу			
<p>Види контролю: поточний, поетапний, підсумковий, самоконтроль;</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестування, есе, презентації, виконання творчих завдань (авторські конспекти занять, проєкти, презентації досвіду вчителя), колоквиуми, залік.</p>			
Загальна система оцінювання курсу	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ЄКТС та національною шкалою оцінювання відповідно до Положення про порядок оцінювання знань студентів у ЄКТС в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка.</p> <p>Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою, за всі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності: творчі роботи, презентації, контрольні роботи, поточний контроль.</p> <p>Основними критеріями оцінювання знань магістрів є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) характер і якість самостійної підготовки студента до заняття; 2) ступінь усвідомлення навчального матеріалу, розуміння того, про що повідомляється; 3) повнота, правильність і точність відповіді; 4) уміння застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; 5) мовленнєве оформлення відповіді, вміння донести інформацію до свідомості інших; <p>дотримання принципів академічної доброчесності («Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка», що ухвалене рішенням вченої ради університету протокол № 12 від 18 червня 2020 року https://sspu.edu.ua/images/2020/doc/polozhennya_pro_sistemu_zabezpechenya_ad_2866f.pdf).</p>		
Критерії оцінювання навчальних досягнень магістрантів	<p>Відмінно» А – 90-100 Магістрант/ка показує високий рівень володіння теоретичним матеріалом, розуміння специфіки професії і предметної галузі, розуміється в методах та прийомах навчання української мови в закладах загальної середньої освіти; орієнтується в основних тенденціях мовної освіти, має прагнення самостійно опанувати нові знання за спеціальністю для використання у майбутній професійній діяльності. Студент уміє здійснювати пошук, аналізувати, порівнювати, критично осмислювати фахову інформацію; посилається на думки відомих методистів, аналізує, зіставляє, узагальнює, систематизує методичні явища й положення.</p> <p>Усна чи письмова відповідь загалом правильна,</p>		

послідовна, змістовна; магістрант/ка уміє чітко і зрозуміло висловлювати думку, вести розгорнутий академічний монолог/діалог із фахової проблематики, дотримується принципів професійної етики, правил академічної доброчесності. Володіє загалом навичками ефективно проектувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти, проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом в закладах освіти) з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді, виконувати дослідницький або медіапроект з актуальних проблем методики.

Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори). Володіє проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі методики української мови, бере участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, семінарах), прагне до ефективної взаємодії в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп.

82-89. Добре – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження. Магістрант показує достатній рівень сформованості професійної компетентності, розуміння специфіки професії і предметної галузі, методів та прийомів навчання української мови в закладах загальної середньої освіти; має прагнення опанувати нові знання за спеціальністю для використання у майбутній професійній діяльності. Здійснює пошук, аналізувати, порівнювати, критично осмислювати фахову інформацію; посилається на думки відомих методистів, аналізує, зіставляє, узагальнює, систематизує методичні явища й положення; при виконанні завдань дотримується принципів професійної етики, правил академічної доброчесності.

Усна чи письмова відповідь загалом логічна, послідовна, змістовна, наявні окремі мовленнєві огріхи.

Є спроби виконати проблемні завдання; проектувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти, проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом в закладах освіти) з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді, виконувати дослідницький або медіапроект з актуальних проблем методики.

Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори). Загалом володіє проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі методики української мови, бере участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, семінарах), прагне до ефективної взаємодії в команді.

74-81. Добре – середньо-достатній рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями;

магістрант розуміється в методах та прийомах навчання/викладання української мови в закладах освіти. Середньо-достатній рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями; магістрант розуміється в методах та прийомах навчання/викладання української мови в закладах освіти. Усна чи письмова відповідь загалом правильна, послідовна, змістовна. Загалом уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; посилається на думки відомих методистів, аналізує, зіставляє, загалом узагальнює, систематизує методичні явища й положення. Загалом володіє сучасними методами та прийомами викладання української мови в закладах загальної освіти; проєктує і може проводити різні види занять з урахуванням педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді; стежить за власним мовленням.

Є спроби виконати проблемні завдання; проєктувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти, проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом в закладах освіти) з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді,

З допомогою викладача виконувати дослідницький або медіапроект з актуальних проблем методики. Є учасником круглих столів учителів-філологів; бере пасивну участь у конференціях, семінарах; дотримується правил академічної доброчесності; прагне до ефективної взаємодії в команді

64-73. Задовільно – Середній рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями; магістрант розуміється в методах та прийомах навчання української мови в закладах освіти. Усна чи письмова відповідь правильна, неповна, не завжди чітка, логічна, послідовна, змістовна, допускаються окремі фактичні помилки, неточності. Загалом під керівництвом викладача аналізує науково-методичну та загальнонаукову інформацію.

Загалом володіє сучасними методами та прийомами викладання української мови в закладах загальної освіти; з допомогою викладача магістрант проєктує і може проводити різні види занять з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді; стежить за власним мовленням. Прагне опанувати проблемно-пошукові методи для проведення досліджень у галузі методики української мови, іноді бере участь у конференціях, семінарах. прагне дотримуватися правил академічної доброчесності.

60-63. Задовільний рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього. Усна чи письмова відповідь неповна, не завжди чітка, логічна, послідовна, змістовна, допускаються фактичні помилки, неточності. Магістрант намагається покликатися на ідеї відомих методистів,

	<p>намагається аналізувати, зіставляти, узагальнювати, систематизувати методичні явища й положення, при цьому допускає неточності, огріхи.</p> <p>Намагається аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; проте наявні фактичні помилки у викладі матеріалу. Частково володіє сучасними методами та прийомами викладання української мови в закладах вищої, загальної середньої освіти; з допомогою викладача магістрант проєктує і проводить різні види занять; прагне стежити за власним мовленням. .</p> <p>35-59. Незадовільно (з правом перескладання) мають студенти, які відтворюють половину матеріалу. Усна чи письмова відповідь неповна або неправильна, нечітка, непослідовна, допускаються грубі фактичні помилки, відсутні приклади. Магістрант/ка не володіє навчальним матеріалом, не спроможний відтворити загальновідомі методичні явища й положення, не розуміє принципів викладання мови у старшій школі. Простежується невідповідність до практичних і семінарських занять.</p> <p>1-34. Незадовільно (без права перескладання) отримують ті студенти, які не можуть відтворити теоретичний матеріал, вони не завжди розуміють суть питання, не можуть застосувати набуті знання в елементарних стандартних ситуаціях; відповіді містять грубі фактичні помилки. Наявна відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни, неспроможність дати усну чи письмову відповідь, відтворити загальновідомі методичні явища й положення, простежується систематична невідповідність до практичних занять, часті пропуски без поважних причин. Такий магістрант потребує повторного прослуховування курсу.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Магістрант допускається до підсумкового контролю за умови здачі усіх практичних завдань та завдань самостійної роботи.</p> <p>Заліком є сума балів набраних студентом протягом семестру за усі види роботи: усні оцінки за роботу на семінарах, виконання практичних завдань, підсумкова робота.</p>
<p>7. Політика курсу</p>	
<p>Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності. Студент виконує завдання, які зазначено у програмі (силабусі) вчасно. Усі завдання курсу повинні бути виконаними, незважаючи на причину відсутності студента на занятті. Відсутність студента на занятті без поважної причини передбачає зниження балів, які відводяться на обговорення питань семінарських та лекційних занять.</p>	
<p>8. Рекомендована література</p>	
<p>Основні: Видатні особистості з українського мовознавства. Хрестоматія / за заг. ред. Марини Навальної ; укл. : Тетяна Левченко, Тетяна Чубань. Переяслав-Хмельницький : «Видавництво КСВ», 2016. 172 с. Горошкіна О. Лінгводидактичні засади навчання української мови в старших класах</p>	

природничо-математичного профілю: Монографія. Луганськ: Альма-матер, 2004. 362 с.

Груба Т. Теорія і практика формування мовної особистості учнів старшої школи на уроках української мови (профільний рівень): монографія. Київ. 2018.

Горошкіна О.М., Попова Л.О., Нікітіна А.В. Теорія і практика навчання української мови в старших класах. Х.: Основа, 2012. 171 с.

Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання/ наук. ред. укр. видання д-ра пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.

Караман С. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс: Посібник для студентів пед.університетів та інститутів/колектив авторів М. І. Пентилюк, С. О. Караман, О. В. Караман/ за ред. М. І. Пентилюк: К.: Ленвіт, 2011. 366 с.

Мацько Л.І., Семенов О. М. та ін. Українська мова: 10–11 класи. Програма для профільного навчання учнів ЗНЗ. Філологічний напрям, профіль – українська філологія. К., 2017. 82 с. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Мацько Л.І., Семенов О.М., Голуб Н.Б. Мова наша – українська: навчально-метод посібник для вчителя/ За ред. Л.І. Мацько. К.: Дивослово, 2020. 500 с.

Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах/За ред. М.І. Пентилюк. К.: Ленвіт, 2009. 400с.

Методика навчання української мови у вищих навчальних закладах та середніх освітніх закладах. Кредитно-модульний курс: навч.-метод. посібник/ За ред. О.І. Потапенка. К.: Міленіум, 2006. 332 с.

Остапенко Н.М. Теорія і практика формування лінгводидактичних компетентностей у студентів філологічних факультетів ВНЗ. Черкаси: видавець Чабаненко Ю., 2008. 330 с.

Остапенко Н., Симоненко Т., Руденко В. Технологія сучасного уроку рідної мови: навч. посіб. К.: ВЦ «Академія», 2016. 248 с.

Пентилюк М.І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики: збірник статей. К.: Ленвіт, 2011. 256 с.

Потапенко О.І., Кожуховська Л.П., Товкайло Т.І., Чубань Т.В. Лінгводидактика (курс лекцій): навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. К.: Міленіум, 2005. 402 с.

Практикум із методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс: Посібник для студентів пед. університетів та інститутів/ Кол. авторів за ред. М.І. Пентилюк. К.: Ленвіт, 2011. 366 с.

Семенов О. Українська лінгводидактика: навч. посіб. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2018. 224 с.

Симоненко Т.В. Теорія і практика формування професійної мовнокомунікативної компетенції студентів філологічних факультетів: Монографія. Черкаси: Вид. Вовчок О. Ю., 2006. 328с.

Словник-довідник з української лінгводидактики: навч. посіб./ Кол. авторів за ред. М. І. Пентилюк. К.: Ленвіт, 2015. 320 с.

Шелехова Г.Т., Голуб Н.Б., Бондаренко Н.В., Новосолова В.І., Федорчук Т.М., Косянчук С.В. Навчання української мови в старшій школі на академічному рівні: посіб. для вчителя. К.: Педагогічна думка, 2012. 208с.

Додаткові джерела:

Горошкіна О., Кузьмішина О., Мордовцева Н., Нікітіна А. та ін Формування мовної особистості учня. Луганськ: СПД Резніков В.С., 2009. 304с.

Готуємося до уроку української мови: метод посіб для вчителя/ За ред. О.М.Семенов. Суми: СумДПУ, 2012. 260 с.

Іванова Т., Іванов В. Медіакомпетентність та медіаграмотність як основні компетентності сучасного педагога. Інформаційне суспільство, 2015. № 20. С.96-99.

Кучерук О. Перспективні технології навчання в шкільному курсі української мови:

навч. посібник для студ. вищ. навч. Закладів. Житомир: Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2007. 182 с.

Мацько Л.І. Аспекти мовної особистості у перспекції педагогічного дискурсу. Дивослово. 2006. № 7 (592). липень. С. 2-4.

Методика викладання української мови в середній школі / І. С. Олійник, В. К. Іваненко, Л. П. Рожило, О. С. Скорик. К. : Вища школа, 1979. 309 с.

Медіаосвіта (медіаграмотність) (для слухачів курсів ОІППО): навчальна програма/ За ред. К. Левківського, В. Іванова, В. Даниленка, О. Волошенюк, В. Мороз. Київ, 2011. 97с.

Найдьонова Л.А. Кібер-булінг підлітків (віртуальний терор) як новітній феномен інформаційної доби: теоретико-методичні засади подолання і профілактики. Практична психологія та соціальна робота, 2010. №8. С. 10–18.

Найдьонова Л.А. Оновлення Концепції медіаосвіти: навіщо було потрібне і які зміни внесені. Відновлено з:

https://ms.detector.media/mediaprovsvita/mediaosvita/onovlennya_kontseptsii_mediaosviti_navisho_bulo_potribne_i_yaki_zmini_vneseni/

Найдьонова Л. А. Психологічні механізми медіаосвіти дітей різного віку. Особистість у єдиному освітньому просторі: збірник наукових тез, 1. Запоріжжя, 2012. С. 135–139.

Селіванова С.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. С.О. Селіванова. Полтава: Довкілля. 2006. 716 с.

Симоненко Т. Теорія і практика формування професійної мовнокомунікативної компетенції студентів філологічних факультетів: монографія. Черкаси: Вид-во Вовчок О. Ю., 2006. 328с.

Струганець Л. Культура мови: Словник термінів. Тернопіль: Навч. книга. Богдан, 2000. 178 с.

Наукові, науково-методичні праці викладача, який забезпечує навчальну дисципліну

Семеног О., Базиль Л., Дятленко Т. Фахова практика вчителя-словесника. Луганськ: Вид-во «Ноулідж», 2011. 496 с.

Семеног О. Електронні освітні ресурси в лінгвометодичній підготовці педагога-дослідника. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2016. № 10. С. 123-134.

Семеног О. М. Культура наукової української мови: навч. посібник. К.: ВЦ «Академія», 2010. 216 с.

Семеног О. Лінгвоперсонологія: навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 192 с.

Семеног О. Мовнокомунікативна особистість учителя й учня у художньо-педагогічному дискурсі. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. 180 с.

Семеног О. Підготовка майбутніх учителів-словесників до позакласної діяльності з патріотичного виховання: лінгвоаксіологічний контекст. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2017. № 6. С. 142-152.

Семеног О. Підготовка майбутніх учителів до гурткової роботи з риторичної майстерності (на матеріалі творчої спадщини Олександра Захаренка). Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2017. №1 (65). С. 163–174.

Семеног О.М. Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури: монографія. Суми: ВВП «Мрія-1» ТОВ, 2005. 404 с.

Семеног О. Українська мовна освіта майбутніх фахівців в об'єктиві законодавства та лінгводидактики. Культуромовна особистість фахівця у ХХІ столітті: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Суми, 7 грудня 2017 року)/ за ред. О. М. Семеног. Суми: видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2017. Випуск 1. С. 9-18.

Семеног О. Українська мова. 10 клас. Змістова лінія «Громадянська відповідальність»: навч.-метод. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С.Макаренка, 2019. 340 с.

Семеног О. Художньо-педагогічний наратив як засіб формування культури

педагогічного спілкування. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2017. Вип. 2 (88). С. 243–248.

Семенов О. Цифрові наративи в методичній підготовці майбутніх учителів української мови і літератури. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2017. Вип. 5, Ч. 2. С. 46–48.

Семенов О., Земка О. Формування дослідницьких умінь у майбутніх учителів-словесників: теорія і практика: монографія. Суми : Ніко, 2014. 286 с.

Семенов О., Ячменик М.М. Мовно-методична підготовка майбутнього вчителя-словесника до використання засобів медіаосвіти: монографія. Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 211 с.

Інформаційні ресурси:

Закон «Про загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14>

Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) від 21 квітня 2016 р. № 1-2/7-110 URL:

http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzhennya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/

Концепція «Нова українська школа» 2016 р. URL: <http://osvita.ua/doc/files/news/520/52062/new-school.pdf>

Навчальні програми для 10-11 класів. Українська мова. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

На урок. Освітній проект. URL: <https://www.facebook.com/naurok.com.ua/>

Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи URL: <http://mon.gov.ua/konczepczyia.pdf>

Онлайн-курс з Іриною Гондюл «Практики щасливих Вчителів». URL: <https://www.facebook.com/groups/335412124059792/>

1.

Викладач

О.М. Семенов